

Udskriftsdato: 18. december 2025

FOU nr 2020.34 (Gældende)

2020-34. Skattemyndighedernes sagsbehandlingstid i skattestraffesager

Ministerium: Folketinget

Opfølgning / Opfølgning til

VEJ nr 11740 af 04/12/1986

2020-34. Skattemyndighedernes sagsbehandlingstid i skattestraffesager

Ombudsmanden foretog af egen drift en undersøgelse af den samlede sagsbehandlingstid i skattestraffesager, som behandles af Skattestyrelsens straffesagsenhed, og som har været sat i bero på Skatteankestyrelsens behandling af en klage over den afgørelse i skattesagen, der har givet anledning til at overveje, om der var grundlag for straf.

Ifølge Skatteankestyrelsens oplysninger gik der gennemsnitligt mere end 2½ år, fra borgeren havde påklaget Skatteforvaltningens afgørelse, til den relevante rekursinstans traf afgørelse, og Skattestyrelsens straffesagsenhed kunne foretage en vurdering af, om der var anledning til at sigte borgeren. Straffesagsenheden foretog i de fleste tilfælde denne vurdering i umiddelbar forlængelse af underretningen om udfaldet af klagesagen, men i nogle sager kunne der gå fra yderligere nogle måneder op til yderligere et år, før straffesagsenheden tog stilling til, om borgeren skulle sigtes.

Da skattemyndighedernes behandling af sagerne kunne resultere i, at borgeren blev sigtet for et strafbart forhold, mente ombudsmanden, at skattemyndighedernes sagsbehandlingstid i denne type sager burde være kort.

Han henstillede derfor til Skatteankestyrelsen at overveje, om Skatteankestyrelsen kunne fremme behandlingen af de klagesager, hvor der samtidig blev behandlet en skattestraffesag hos Skattestyrelsen, som var stillet i bero på afgørelsen af klagesagen, således at sagsbehandlingstiden blev kort, herunder væsentlig kortere, end den havde været hidtil.

Han henstillede også til Skattestyrelsen at overveje, hvordan styrelsens sagsbehandlingstid – i tiden efter klagesagens afslutning, til der træffes beslutning om, hvorvidt den pågældende borger sigtes – kunne gøres kortere. Endelig henstillede han til Skattestyrelsen at sikre bl.a., at borgeren modtog underretning om den forventede sagsbehandlingstid i skattestraffesagen i de tilfælde, hvor straffespørgsmålet ikke kunne afklares, i umiddelbar forlængelse af at der blev truffet afgørelse i klagesagen.

(Sag nr. 19/05393)

Ombudsmandens udtalelse

I det følgende gengives ombudsmandens udtalelse om sagen, efterfulgt af en sagsfremstilling:

1. Afgrænsning, konklusioner og henstillinger

1.1. Jeg har nu afsluttet min undersøgelse af sagsbehandlingstiden i straffesager, som behandles af Skattestyrelsen, og som har været sat i bero på Skatteankestyrelsens behandling af en klage over den afgørelse i skattesagen, der har givet anledning til at overveje, om der var grundlag for straf.

Min undersøgelse er foretaget i medfør af ombudsmandslovens § 17, stk. 2, hvorefter ombudsmanden kan gennemføre generelle undersøgelser af en myndigheds behandling af sager.

Jeg har koncentreret min undersøgelse om den samlede tid, som en borger kan komme til at vente på en afklaring af, om der skal rejses sigtelse i en sag, hvor skatteansættelsen samtidig er påklaget, og hvor den eventuelle straffesag (herefter skattestraffesagen) er stillet i bero på afgørelsen af den administrative klagesag (herefter klagesagen).

Min undersøgelse omfatter tiden, fra en sag sendes til ansvarsvurdering hos Skattestyrelsens straffesagsenhed, og indtil straffesagsenheden har besluttet, om der skal rejses sigtelse i den pågældende sag. Undersøgelsen omfatter derudover de underretninger, som en borger modtager fra Skatteforvaltningen om skattestraffesagens behandling frem til en eventuel sigtelse.

Min undersøgelse retter sig på baggrund af det anførte mod både Skattestyrelsens og Skatteankestyrelsens sagsbehandling i den pågældende sagstype, og jeg har derfor anmodet begge myndigheder om udtalelser i sagen.

1.2. Efter at have afsluttet min undersøgelse mener jeg sammenfattende, at Skatteankestyrelsens og Skattestyrelsens sagsbehandlingstid i de pågældende sager bør være kort.

Jeg henstiller derfor til Skatteankestyrelsen at overveje, om Skatteankestyrelsen kan fremme behandlingen af klagesager, hvor der hos Skattestyrelsen samtidig behandles en skattestraffesag, som er stillet i bero på afgørelsen af klagesagen, således at sagsbehandlingstiden bliver kort, herunder væsentlig kortere, end den har været hidtil.

Jeg henstiller også til Skattestyrelsen at overveje, hvordan styrelsens sagsbehandlingstid – i tiden efter klagesagens afslutning, og til der træffes beslutning om, hvorvidt den pågældende borger skal sigtes – kan gøres kortere. Jeg går ud fra, at Skattestyrelsen i den forbindelse vil overveje, hvordan Skattestyrelsen kan indrette sine procedurer, så straffesagsenheden i alle tilfælde straks bliver underrettet, når den relevante rekursinstans har truffet afgørelse i klagesagen.

Jeg mener endvidere, at det i de sager, hvor vurderingen af strafspørgsmålet ikke kan foretages i umiddelbar forlængelse af underretningen om udfaldet af klagesagen, vil være bedst stemmende med god forvaltningsskik, at Skattestyrelsens straffesagsenhed, inden kortere tid efter at straffesagsenheden er blevet orienteret om afgørelsen i klagesagen, underretter borgeren om, at behandlingen af skattestraffesagen nu kan fortsættes, og samtidig så vidt muligt oplyser, hvornår spørgsmålet om en eventuel sigtelse forventes afklaret.

Hvis det ikke er muligt at oplyse om en forventet sagsbehandlingstid, bør Skattestyrelsen i stedet underrette borgeren hver tredje måned.

Jeg henstiller til Skattestyrelsen at indrette sine procedurer i overensstemmelse hermed.

I det følgende kan Skattestyrelsen og Skatteankestyrelsen læse nærmere om resultatet af min undersøgelse. Sidst i redegørelsen er der en sagsfremstilling.

2. Grundlaget for min undersøgelse

Ombudsmanden blev i 2018 i forbindelse med behandlingen af en konkret klagesag bekendt med, at Skatteforvaltningens Borger- og retssikkerhedschef havde taget stilling til en klage over et forløb hos Skattestyrelsens straffesagsenhed i en sag om et eventuelt strafferetligt ansvar for årene 2011-2013. Sagen er beskrevet i Borger- og retssikkerhedschefens beretning for 2018, s. 26 f.

Det fremgår af Borger- og retssikkerhedschefens beretning, at der, tre år efter at sagen var blevet sendt til ansvarsvurdering i det daværende SKATs straffesagsenhed, stadig ikke var taget stilling til, om der ville blive rejst en skattestraffesag. Det skyldtes, at behandlingen af borgerens klagesag endnu ikke var afsluttet, da sagen fortsat verserede i Skatteankestyrelsen. I forbindelse med en gennemgang af sagen konstaterede Skattestyrelsen, at det mulige strafansvar var forældet i 2017.

Sagen gav anledning til, at Skattestyrelsen gennemgik de ansvarsvurderingssager, som styrelsen havde under behandling, men som var stillet i bero, og lukkede de sager, hvor strafansvaret ville være forældet.

Skattestyrelsen gennemgik endvidere sine procedurer i forbindelse med behandlingen af disse sager. Det førte til bl.a., at Skattestyrelsen, når skattestraffesagen stilles i bero for at afvente behandlingen af en klagesag, orienterer borgeren om, at straffesagsenheden er blevet bedt om at vurdere, om der skal gøres et strafferetligt ansvar gældende for de forhold, der behandles i den materielle skattesag. Borgeren orienteres desuden om, at skattestraffesagen er stillet i bero hos straffesagsenheden, indtil klagesagen er afgjort.

Det følger i den forbindelse af Den juridiske vejledning, afsnit A. C. 3.4.4, at klagesager som udgangspunkt behandles i det administrative klagesystem, før straffesagen gennemføres. Det skyldes, at klagesagen ofte omfatter forhold, der bør afklares af de kompetente skattemyndigheder, inden et strafansvar gøres gældende. Det gælder især i klagesager, hvor den foreliggende uenighed overvejende vedrører spørgsmål om forståelse af materielle regler, og i klagesager, hvor opgørelse af kravets størrelse i væsentlig grad bygger på et skøn.

På baggrund af det anførte ovenfor bad jeg Skatteankestyrelsen om at udtale sig om bl.a., hvordan Skatteankestyrelsen håndterer de sager, hvor der er klaget til Skatteankestyrelsen over skatteansættelsen, og hvor der samtidig hos Skattestyrelsen behandles en skattestraffesag om samme forhold, herunder om klagesagerne fremmes hos Skatteankestyrelsen.

Jeg anmodede også Skattestyrelsen om at udtale sig om styrelsens behandling af de pågældende skattestraffesager.

3. Sagernes forløb og antal

3.1. På baggrund af de udtalelser, som Skattestyrelsen og Skatteankestyrelsen har sendt til mig, må jeg lægge til grund, at sagerne normalt har følgende forløb:

Som udgangspunkt starter en sag med, at en af styrelserne i Skatteforvaltningen, f.eks. Skattestyrelsen foretager en ændring af borgerens ansættelse af indkomst, moms eller lignende for et eller flere år. Den medarbejder, der har behandlet den materielle skattesag, foretager – i forbindelse med at der træffes afgørelse i sagen – en vurdering af, om sagen skal overdrages til Skattestyrelsens straffesagsenhed med henblik på en vurdering af, om ansættelsesændringen har en sådan karakter, at borgeren eventuelt kan ifalde et strafansvar. Borgeren orienteres i givet fald om overdragelsen.

Skattestyrelsens straffesagsenhed behandler straffesager for alle styrelser i Skatteforvaltningen.

Hvis borgeren indgiver en klage over ansættelsesændringen til Skatteankestyrelsen, som sekretariatsbetjener Landsskatteretten og en række regionale ankenævne, vurderer Skattestyrelsens straffesagsenhed, om skattestraffesagen skal stilles i bero på udfaldet af klagesagen – hvilket er udgangspunktet. Borgeren underrettes i givet fald om, at skattestraffesagen er stillet i bero.

Herefter går der ifølge Skatteankestyrelsens oplysninger gennemsnitligt mere end 2½ år, før der foreligger en afgørelse fra den relevante rekursinstans i klagesagen.

Når der er truffet afgørelse i klagesagen, underrettes den styrelse i Skatteforvaltningen, som først har truffet afgørelse i den materielle skattesag, om udfaldet af klagesagen. Skattestyrelsens straffesagsenhed foretager herefter en vurdering af, om der er anledning til at sigte borgeren.

I de fleste tilfælde foretager straffesagsenheden en vurdering af strafspørgsmålet i umiddelbar forlængelse af underretningen om udfaldet af klagesagen. I de sager, hvor der ikke umiddelbart tages stilling til strafspørgsmålet, kan der gå fra nogle måneder og op til et år, før der tages stilling til, om borgeren skal sigtes.

Hvis straffesagsenheden vurderer, at der skal ske sigtelse, underrettes borgeren, ved at straffesagsenheden sender en sigtelse/mødeindkaldelse eller orienterer om, at sagen er sendt til politiet.

3.2. Skatteankestyrelsen har i juni 2020 udarbejdet en ny procesbeskrivelse om behandling af klagesager, hvor der hos Skatteforvaltningen samtidig behandles en straffesag.

Heraf fremgår det bl.a., at klagesager, der er prioriteret, af hensyn til klageren så vidt muligt skal igangsættes og behandles så hurtigt som muligt og i så god tid, at der kan træffes afgørelse i klagesagen inden udløbet af den strafferetlige forældelse.

3.3. Skattestyrelsen og Skatteankestyrelsen har ikke en ensartet metode til at opgøre antallet af sager. Det er derfor ikke muligt præcist at opgøre antallet af klagesager, hvor en skattestraffesag samtidig er sat i bero.

Skatteankestyrelsen har oplyst, at ankestyrelsen over en treårig periode (2016-2018) har modtaget i alt 504 klagesager, hvor Skatteankestyrelsen er bekendt med, at en skattestraffesag er sat i bero. Det svarer til gennemsnitligt 168 sager pr. år.

Skattestyrelsen har oplyst, at styrelsen i den samme periode i alt 633 gange har registreret, at en skattestraffesag er stillet i bero på udfaldet af en klagesag. Det svarer til gennemsnitligt 211 sager pr. år. Den samme skattestraffesag kan blive stillet i bero mere end en gang, idet berotilstanden for en sag ophæves, hvis der skal foretages et sagsbehandlingskridt, hvorefter sagen på ny stilles i bero.

Skattestyrelsen har endvidere oplyst, at der den 26. marts 2020 var registreret i alt 473 skattestraffesager, der var stillet i bero. Der kan i nogle tilfælde være tale om, at klagesagen er afgjort, uden at dette er registreret af straffesagsenheden.

4. Skatteankestyrelsens og Skattestyrelsens sagsbehandlingstid

4.1. Retsgrundlaget

4.1.1. Der er hverken i forvaltningsloven eller anden lovgivning fastsat generelle regler om myndighedernes sagsbehandlingstid.

Lovgivningen indeholder heller ikke regler for Skatteankestyrelsens sagsbehandlingstid i klagesager, som en skattestraffesag er sat i bero på, eller for Skattestyrelsens behandling af en skattestraffesag, hvor der endnu ikke er truffet beslutning om, hvorvidt der skal rejses sigtelse.

Den juridiske vejledning og cirkulære nr. 19 af 3. februar 1998 om gennemførelse af skatte- og moms krav i skatte- og momsstraffesager har tidligere berørt dette spørgsmål. I forhold til spørgsmålet om, hvorvidt klagesagen eller skattestraffesagen skulle behandles først, fremgik det således af Den juridiske vejledning (senest afsnit A. C. 3.4.4 i version 2.4 gældende fra 31. juli 2015 til 28. januar 2016), at den sag, der blev behandlet først, skulle fremmes mest muligt. Det tilsvarende fremgik af Skatteministeriets nu ophævede cirkulære nr. 19 af 3. februar 1998.

4.1.2. Det følger af god forvaltningsskik, at sager i den offentlige forvaltning skal behandles inden for rimelig tid og ikke må trække unødigt ud.

Spørgsmålet om, hvornår en myndighed har brugt for lang tid på at behandle en sag, kan ikke besvares generelt, men bygger på en konkret vurdering.

Ved vurderingen af en myndigheds sagsbehandlingstid må der tages hensyn til bl.a. sagens karakter, omfanget af de undersøgelser, som myndigheden skal foretage, de løbende ekspeditioner i sagen, sagens faktiske og retlige kompleksitet, om sagen giver anledning til principielle overvejelser, og om der er særlige forhold, herunder et særligt hensyn til de involverede parter, som medfører, at myndigheden bør træffe afgørelse inden for en bestemt frist eller inden for kort tid. Se herom overblik #11 om sagsbehandlingstid i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside.

Ved vurderingen af skattemyndighedernes sagsbehandlingstid i de omhandlede sager må der tages hensyn til bl.a., at behandlingen af sagerne kan resultere i, at en borger sigtes for en strafbar handling.

Jeg henviser i den forbindelse til de hensyn, der ligger bag retsplejelovens § 96, stk. 2, hvorefter de offentlige anklagere skal fremme enhver sag med den hurtighed, som sagens beskaffenhed tillader, og derved ikke blot påse, at straffskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.

For de involverede i en straffesag vil belastningen ved sagen i almindelighed være større, jo længere tid sagen trækker ud. Hertil kommer, at selve formålet med at gennemføre strafforfølgning og iværksætte straf kan siges at tabe i betydning, jo længere tid der går mellem den strafbare handling (eller dens opdagelse) og straffuldbyrdelsen. Endelig kan langvarige tidsforløb endvidere have den bevismæssige ulempe, at de dele af bevisgrundlaget, som består i vidneforklaringer mv., svækkes.

Jeg henviser til Gorm Toftegaard Nielsen, Straffesagens gang, 7. udgave (2020), s. 40 ff., og Hans Gammeltoft-Hansen, Strafferetspleje I, 2. udgave (1998), s. 56 f.

4.1.3. Som anført ovenfor under pkt. 3.1 sætter Skattestyrelsens straffesagsenhed som udgangspunkt behandlingen af en skattestraffesag i bero, indtil der er truffet afgørelse i en eventuel klagesag.

Hvis en myndigheds beslutning om at stille behandlingen af en sag i bero er saglig, vil det ofte kunne betyde, at en længere samlet sagsbehandlingstid må accepteres.

Det kan eksempelvis efter omstændighederne være sagligt, at en myndighed stiller behandlingen af en sag i bero på udfaldet af en anden sag, som verserer ved en forvaltningsmyndighed. Det er imidlertid en forudsætning, at afgørelsen i den anden sag kan forventes truffet i nærmere fremtid.

Jeg henviser til Jan Pedersen, Skatte- & afgiftsskatteret, 4. udgave (2019), s. 233 f., Niels Fenger (red.), Forvaltningsret (2018), s. 690 (Kirsten Talevski), og pkt. 3.2 i overblik #11 om sagsbehandlingstid i Myndighedsguiden på ombudsmandens hjemmeside.

4.2. Min vurdering

4.2.1. Som det fremgår af pkt. 3.1 ovenfor, får Skatteankestyrelsens sagsbehandlingstid i klagesagen ofte betydning for den samlede tid, som en borger kan komme til at vente på en afklaring af, om den pågældende skal sigtes for et strafbart forhold, fordi Skattestyrelsen afventer klagesagens udfald, inden der tages stilling til, om et strafferetligt ansvar skal gøres gældende.

Det kan imidlertid ikke give mig anledning til bemærkninger, at Skattestyrelsen i de tilfælde, hvor udfaldet af klagesagen kan få betydning for vurderingen af det strafferetlige ansvar, som udgangspunkt sætter skattestraffesagen i bero på udfaldet af klagesagen.

Efter min opfattelse medfører det forhold, at behandlingen af sagerne kan resultere i, at borgeren sigtes for et strafbart forhold, til gengæld, at skattemyndighedernes sagsbehandlingstid i denne type sager bør være kort.

Jeg har herved lagt vægt på, at borgeren – uanset at denne under klagesagens behandling ikke er sigtet for et strafbart forhold – har modtaget en meddelelse om, at Skatteforvaltningen overvejer, om der er grundlag for at rejse sigtelse mod den pågældende, og at borgeren således ikke alene afventer en afgørelse i klagesagen, men også et spørgsmål om eventuel straf. Hertil kommer desuden et generelt hensyn til, at et pådraget strafansvar ikke forældes.

Det er tidligere fremgået af de retningslinjer, der gjaldt for skattemyndighederne, at behandlingen af sådanne sager skulle fremmes mest muligt, jf. det anførte ovenfor i pkt. 4.1.1 om det nu ophævede cirkulære og den tidligere juridiske vejledning. Det fremgår desuden nu af Skatteankestyrelsens nye procesbeskrivelse, at klagesager, der er prioriteret, af hensyn til klageren så vidt muligt skal igangsættes og behandles så hurtigt som muligt og i så god tid, at der kan træffes afgørelse i klagesagen inden udløbet af den strafferetlige forældelse.

Jeg må imidlertid konstatere, at alene Skatteankestyrelsens sagsbehandlingstid hidtil har betydet, at der i gennemsnit er gået mere end 2½ år fra det tidspunkt, hvor borgeren første gang er blevet gjort bekendt med, at straffesagsenheden overvejede at sigte den pågældende, til det tidspunkt, hvor klagesagen er afsluttet, og hvor grundlaget for beslutningen om sigtelse eller afslutning af straffesagen er til stede. Hertil kommer den tid, der går til Skatteankestyrelsens behandling af skattestraffesagen, der efter det oplyste som udgangspunkt er kort, men i visse situationer op til et år, inden beslutningen om et eventuelt strafferetligt ansvar træffes og kan meddeles den pågældende.

Dette er efter min opfattelse for lang tid. Det er derfor min opfattelse, at det vil være bedst stemmende med god forvaltningsskik, at Skatteankestyrelsen i højere grad prioriterer behandlingen af de klagesager, hvor en skattestraffesag er sat i bero på afgørelsen af klagesagen, således at strafspørgsmålet kan afklares på et tidligere tidspunkt, end det hidtil er sket.

Det er i den forbindelse efter min opfattelse ikke tilstrækkeligt alene at anvende det strafferetlige forældelsestidspunkt som styringsredskab, i forhold til hvor hurtigt en sag, dvs. både klagesagen og skattestraffesagen, skal behandles.

Jeg har herved også lagt vægt på, at antallet af klagesager i Skatteankestyrelsen, hvor en skattestraffesag var sat i bero på klagesagen, i perioden fra 2016 til 2018 efter styrelsens oplysninger i gennemsnit var 168 sager, og at det højeste antal et enkelt år var 186 sager (2016). Dette antal skal sammenholdes med, at Skatteankestyrelsen i 2016 samlet afsluttede 12.964 sager, jf. styrelsens publikation ”Sagsstatistikker 2016”, og at de relevante sager hos Skatteankestyrelsen således udgør en lille andel af Skatteankestyrelsens samlede sagsmængde.

Jeg henstiller derfor til Skatteankestyrelsen at overveje, om ankestyrelsen kan fremme behandlingen af klagesager, hvor der hos Skatteankestyrelsen samtidig behandles en skattestraffesag, som er stillet i bero på afgørelsen af klagesagen, således at sagsbehandlingstiden bliver kort, herunder væsentlig kortere, end den har været hidtil.

Jeg anmoder Skatteankestyrelsen om at underrette mig om de overvejelser, som min henstilling giver Skatteankestyrelsen anledning til.

4.2.2. Ifølge Skattestyrelsens oplysninger træffes der i flertallet af skattestraffesagerne beslutning om, hvorvidt den pågældende skal sigtes, i umiddelbar forlængelse af klagesagens afslutning. Dette er i overensstemmelse med min opfattelse af, at sagsbehandlingstiden i disse sager skal være kort, og giver mig derfor ikke anledning til bemærkninger.

Skattestyrelsen har dog også oplyst, at der i visse sager kan gå op til et år, efter at straffesagsenheden har modtaget underretning om, at klagesagen er afsluttet, før der træffes beslutning om, hvorvidt den pågældende borger skal sigtes.

Min undersøgelse er af generel karakter og bygger derfor alene på de udtalelser, som jeg har modtaget fra Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsen. Jeg har således ikke haft lejlighed til at undersøge og vurdere de konkrete sager, hvor spørgsmålet om sigtelse ikke kan behandles i umiddelbar forlængelse af klagesagens afgørelse.

Det er dog min umiddelbare opfattelse, at en efterfølgende sagsbehandlingstid på et år til vurdering af, om der er anledning til at sigte borgeren, er lang tid – særligt henset til at sagen allerede har været sat i bero på klagesagens behandling.

Skattestyrelsen har i udtalelsen af 1. april 2020 desuden oplyst, at en ”del af klagesagerne kan være afsluttet ved klageinstansen, uden at dette endnu er registreret hos Visiteringen i Skattestyrelsens straffesagsenhed”. Jeg må forstå dette sådan, at der er tilfælde, hvor klagesagens afslutning ikke umiddelbart efter sagens afslutning registreres af straffesagsenheden.

Jeg henstiller på den baggrund, at Skattestyrelsen overvejer, hvordan styrelsens sagsbehandlingstid – i tiden efter klagesagens afslutning, og til der træffes beslutning om, hvorvidt den pågældende borger skal sigtes – kan gøres kortere i de sager, hvor spørgsmålet om sigtelse ikke afgøres i umiddelbar forlængelse af klagesagens afslutning. Jeg går ud fra, at Skattestyrelsen i den forbindelse vil overveje bl.a., hvordan Skattestyrelsen kan indrette sine procedurer, så straffesagsenheden i alle tilfælde straks bliver underrettet, når den relevante rekursinstans har truffet afgørelse i klagesagen.

Jeg anmoder Skattestyrelsen om at orientere mig om, hvad min udtalelse i denne henseende har givet styrelsen anledning til.

5. Skattestyrelsens underretninger i skattestraffesager

5.1. Retsgrundlaget

I Justitsministeriets vejledning nr. 11740 af 4. december 1986 om forvaltningsloven, pkt. 206-207, er anført følgende:

”206. Hvis en forvaltningsmyndighed som følge af sagens karakter eller den almindelige sagsbehandlingstid for den pågældende myndighed ikke kan træffe afgørelse inden kortere tid efter sagens modtagelse, bør myndigheden give den, der er part i sagen, underretning om, hvorpå sagen beror og så vidt muligt oplysning om, hvornår myndigheden regner med, at afgørelsen kan foreligge.

207. Myndigheden bør endvidere give den, der er part i sagen, underretning, når behandlingen af den konkrete sag på grund af særlige omstændigheder vil tage længere tid end sædvanligt. ”

Som det fremgår af pkt. 207, bør myndigheden underrette den, der er part i en sag, når behandlingen af den konkrete sag på grund af særlige omstændigheder vil tage længere tid end sædvanligt.

Pligten til at underrette gælder både, når sagen trækker længere ud, end myndigheden i den konkrete sag (eventuelt som svar på en rykker) har givet udtryk for over for parten, og når sagsbehandlingen bliver mere langvarig, end det ud fra partens synspunkt med rimelighed kan forventes.

Hvis myndigheden ikke har givet parten oplysning om en forventet sagsbehandlingstid, bør myndigheden som udgangspunkt give parten underretning hver tredje måned. Se bl.a. FOB 2001.807. Hvis der på grund af ekstraordinært lang sagsbehandlingstid går længere tid mellem disse underretninger, vil det endvidere være god forvaltningsskik, at myndigheden giver parten en mere uddybende og fyldestgørende forklaring på årsagerne til den lange sagsbehandlingstid, jf. FOB 2011 13-2.

Jeg henviser herved bl.a. til overblik #11 om sagsbehandlingstid i Myndighedsguiden på min hjemmeside.

5.2. Min vurdering

5.2.1. Skattestyrelsen har oplyst, at en skatteyder som udgangspunkt modtager orientering i forbindelse med afgørelsen i den underliggende materielle skatte- eller afgiftssag, hvis sagen påtænkes videresendt til vurdering af et eventuelt strafansvar.

Hvis straffesagsenheden vurderer, at behandling af skattestraffesagen skal afvente udfaldet af en klage til Skatteankestyrelsen over den underliggende materielle afgørelse, orienterer straffesagsenheden den pågældende borger om, at skattestraffesagen er stillet i bero på afgørelsen af klagesagen.

Det anførte af Skattestyrelsen om disse to underretninger til skatteyderen giver mig ikke anledning til bemærkninger.

5.2.2. Skattestyrelsen har endvidere oplyst, at en skatteyder ikke bliver særskilt underrettet om, at afgørelsen i klagesagen er modtaget af straffesagsenheden. Skatteyderen bliver først orienteret, når straffesagsenheden sender en sigtelse/mødeindkaldelse eller orienterer om, at sagen er sendt videre til politiet. Skattestyrelsen har i den forbindelse oplyst, at styrelsen vil overveje, om der er behov for at orientere skatteyderen særskilt, hvis behandlingen af skattestraffesagen ikke er påbegyndt inden for nogle måneder.

Selv om Skattestyrelsen ikke udtrykkeligt har oplyst herom, går jeg ud fra, at borgeren desuden modtager en underretning fra straffesagsenheden, hvis det besluttet, at den pågældende ikke skal sigtes.

5.2.3. Når klagesagen afsluttes, og straffesagsenheden herefter igen kan påbegynde behandlingen af skattestraffesagen, kan der være gået meget lang tid – op til flere år – siden skatteyderen sidst har hørt fra straffesagsenheden om skattestraffesagen.

I de sager, hvor vurderingen af straffespørgsmålet ikke kan foretages i umiddelbar forlængelse af underretningen om udfaldet af klagesagen, mener jeg på den baggrund, at det vil være bedst stemmende med god forvaltningsskik, at straffesagsenheden, inden kortere tid efter at straffesagsenheden er blevet orienteret om afgørelsen i klagesagen, underretter borgeren om, at behandlingen af skattestraffesagen nu kan fortsættes, og samtidig så vidt muligt oplyser, hvornår spørgsmålet om en eventuel sigtelse forventes afklaret.

Hvis det ikke er muligt at oplyse om en forventet sagsbehandlingstid, bør Skattestyrelsen i stedet underrette borgeren hver tredje måned, jf. det ovenfor anførte i pkt. 5.1.

Jeg henstiller derfor til, at Skattestyrelsen ændrer styrelsens praksis for underretninger i overensstemmelse hermed. Jeg anmoder Skattestyrelsen om at orientere mig om, hvad min udtalelse i denne henseende har givet styrelsen anledning til.

...

Sagsfremstilling

I et brev af 12. december 2019 skrev jeg følgende til Skatteankestyrelsen:

"1. Den juridiske vejledning indeholder i afsnit A. C. 3.4 et afsnit om opstart af en administrativ straffesag. I vejledningens afsnit A. C. 3.4.1 er det beskrevet, at hvis en medarbejder i Skatteforvaltningen har grundlag for at formode, at en skatteyder kan have overtrådt told-, skatte- eller afgiftslovgivningen, skal sagen sendes til ansvarsvurdering hos Skattestyrelsens straffesagsenheder. Det fremgår endvidere, at oversendelsen sker, når Skatteforvaltningen har truffet afgørelse om afgifts- eller skatteansættelsen, og at straffesagsenhederne herefter foretager den strafferetlige vurdering af sagen.

Ifølge vejledningens afsnit A. C. 3.4.4 skal en klage over skatteansættelsen som udgangspunkt behandles i det administrative klagesystem, før straffesagen gennemføres.

Jeg har herefter forstået, at sagsbehandlingstiden i det administrative klagesystem i visse tilfælde bliver afgørende for, hvornår Skattestyrelsen kan påbegynde behandlingen af en straffesag, hvori ansættelsen er påklaget.

2. I anledning af en konkret klagesag har Skattestyrelsen iværksat en række initiativer på straffesagsområdet, herunder i forhold til Skattestyrelsens praksis for, hvornår en straffesag kan søges gennemført, før en klage er behandlet i det administrative klagesystem.

Borger- og retssikkerhedschefen har den 4. februar, 9. juli og 3. september 2019 orienteret ombudsmanden om Skattestyrelsens initiativer på straffesagsområdet. Jeg vedlægger en kopi af Borger- og retssikkerhedschefens orienteringsbreve med bilag.

Jeg henviser i øvrigt til Borger- og retssikkerhedschefens beretninger for henholdsvis 2017 (s. 19 ff.) og 2018 (s. 26 f.), hvori Borger- og retssikkerhedschefen har orienteret om den konkrete klagesag og om Skattestyrelsens initiativer i forlængelse heraf.

Af Skattestyrelsens brev af 28. januar 2019 til Borger- og retssikkerhedschefen fremgår det bl.a., at i tilfælde, hvor en sag, der er oversendt til Skattestyrelsens straffesagsenheder, samtidig påklages, skriver Skattestyrelsen til Skatteankestyrelsen med oplysning om, hvorvidt straffesagen stilles i bero på den administrative klagesag, eller om straffesagen hos Skattestyrelsen vil blive fremmet. Det fremgår også, at Skattestyrelsen – i tilfælde, hvor Skattestyrelsen vurderer, at straffesagen skal stilles i bero på behandling af klagesagen – oplyser Skatteankestyrelsen om, på hvilket tidspunkt den strafferetlige forældelse indtræder.

3. Med henvisning til ombudsmandslovens § 17, stk. 2, beder jeg Skatteankestyrelsen om i en udtalelse til mig at redegøre for Skatteankestyrelsens håndtering af de omhandlede sager, hvor der er klaget til Skatteankestyrelsen over skatteansættelsen, og hvor der samtidig hos Skattestyrelsen behandles en straffesag om samme forhold. Jeg beder i den forbindelse bl.a. Skatteankestyrelsen om at oplyse, om denne type klagesager udskilles til særlig behandling og eventuelt fremmes hos Skatteankestyrelsen.

Jeg beder også om, at Skatteankestyrelsen i sin udtalelse beskriver samarbejdet mellem Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsens straffesagsenheder i denne type af sager, og om at modtage kopi af eventuelle instrukser eller lignende herom.

Skatteankestyrelsen kan eventuelt inddrage Skattestyrelsen i Skatteankestyrelsens svar til mig. Jeg har sendt en kopi af dette brev med bilag til Skattestyrelsen.

Jeg beder om at modtage Skatteankestyrelsens svar og eventuelle bilag **inden 8 uger** fra datoen på dette brev. ”

Skatteankestyrelsen skrev i en udtalelse af 5. februar 2020 følgende:

”Skatteankestyrelsen har den 12. december 2019 modtaget Folketingets Ombudsmands anmodning om, at Skatteankestyrelsen redegør for håndteringen af de sager, hvor der er klaget til Skatteankestyrelsen over en skatte- eller afgiftsansættelse, og hvor der samtidig hos Skattestyrelsen behandles en straffesag om samme forhold.

Skatteankestyrelsen er i den forbindelse blevet bedt om at oplyse, om denne type klagesager udskilles til særlig behandling og eventuelt fremmes hos Skatteankestyrelsen.

Endvidere beder Ombudsmanden Skatteankestyrelsen i sin udtalelse beskrive samarbejdet mellem Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsens straffesagsenheder i denne type af sager og om at modtage kopi af eventuelle instrukser eller lignende herom.

I sager, hvor Skatteforvaltningen overvejer at rejse en straffesag, fremmes straffesagen ofte først, når klagesagen har fundet sin endelige afgørelse i det administrative klagesystem.

På grund af sagsbehandlingstiden i Skatteankestyrelsen kan forholdet imidlertid risikere at forælde, inden Skatteankestyrelsen har færdigbehandlet sagen, således at straffesagen må opgives.

Der har derfor i flere år været en aftale mellem Skatteankestyrelsen og Skatteforvaltningen (tidligere SKAT) om, at Skatteforvaltningen orienterer Skatteankestyrelsen, hvis en sag ønskes fremmet på grund af overvejelser om at rejse en straffesag.

Da Skatteankestyrelsen ikke har haft ressourcer til at fremme alle disse sager, blev det i foråret 2019 aftalt, at Skatteforvaltningen meddeler Skatteankestyrelsen, hvilke sager, de ønsker særlig prioriteret, for eksempel ved at oplyse, hvornår straffeansvaret forældes.

Skatteforvaltningens meddelelse om, at de ønsker en sag fremmet på grund af en straffesag, sker enten i udtalelsen i forbindelse med materialeindkaldelsen eller efterfølgende i et særskilt brev.

For at sikre en let udsøgning af disse sager mærker Skatteankestyrelsen sagerne i styrelsens ESDH-system WorkZoneClient i feltet 'Prioritering' med 'Fremme pga straffesag'.

Hvis der er oplyst en dato for forældelsens indtræden, anføres denne dato også i systemet i feltet 'forældelse af strafansvar'.

Beskrivelsen af disse registreringer fremgår af den vejledning, der anvendes af Skatteankestyrelsens Sagsadministration i forbindelse med håndtering af post. Uddrag fra vejledningen er vedhæftet som bilag A.

Skatteankestyrelsens fagkontorer tager herefter ved sagsfordelingen hensyn til, at disse sager er prioriteret og skal i den forbindelse være særligt opmærksom på tidspunktet for den strafferetlige forældelse.

Skatteankestyrelsen udskiller således sagerne og bestræber sig på at fremme dem.

Rammerne for samarbejdet mellem Skatteforvaltningen og Skatteankestyrelsen om at fremme disse sager fastlægges på møder på afdelingsniveau.

Det praktiske samarbejde foregår på møder mellem Skatteankestyrelsens straffesagsenhed og kontoret Straffeproses og en tværgående gruppe fra Skatteankestyrelsen. Møderne afholdes efter behov. Opstår der spørgsmål vedrørende de konkrete sager, foregår samarbejdet direkte mellem Skatteankestyrelsens straffesagsenhed og de enkelte fagkontorer i Skatteankestyrelsen.

Skatteankestyrelsen vil udarbejde en mere samlet procesbeskrivelse for behandlingen af de sager, hvor der hos Skatteforvaltningen samtidig behandles en straffesag. ”

Med Skatteankestyrelsens udtalelse af 5. februar 2020 var vedlagt et bilag, hvoraf følgende fremgår:

”BILAG A

Uddrag fra vejledning om post:

Henvendelser fra Skattestyrelsen om straffesager: hvis Skattestyrelsen anmoder om, at sagen fremmes, fordi de overvejer at rejse en sag om strafansvar, registrerer vi *Fremme på grund af straffesag* i feltet 'Prioritering'. Anmodningen om fremme kan fremgå af høringsbrevet eller et særskilt brev.

Øvrige henvendelser om straffesager (fx 'Orientering om berostillelse af straffesag', 'Orientering om fremme af straffesag' og 'Orientering om henlæggelse af straffesag') sendes til kontorpostkassen til orientering. 'Anmodning om status i klagesag' sendes til kontorpostkassen for hjælp til besvarelse.

Hvis der i henvendelsen fra Skattestyrelsen er oplyst en dato for den strafferetlige forældelses indtræden, registreres denne *dato* i feltet 'forældelse af strafansvar'.

Den 11. marts 2020 skrev jeg følgende til Skatteankestyrelsen:

"1. Som svar på mit brev af 12. december 2019 har jeg modtaget Skatteankestyrelsens brev af 5. februar 2020. Svaret giver mig anledning til at anmode om yderligere oplysninger, jf. pkt. 2-5 nedenfor.

Jeg beder om, at Skatteankestyrelsen først anmoder Skattestyrelsen om en udtalelse. Skattestyrelsen bedes sende sin udtalelse til Skatteankestyrelsen, som derefter udarbejder sin udtalelse og sender begge udtalelser til mig.

2. Af Skattestyrelsens brev af 28. januar 2019 til Borger- og retssikkerhedschefen fremgår det bl.a., at i tilfælde, hvor en sag, der er oversendt til Skattestyrelsens straffesagsenheder, samtidig påklages, skriver Skattestyrelsen til Skatteankestyrelsen med oplysning om, hvorvidt straffesagen stilles i bero på den administrative klagesag, eller om straffesagen hos Skattestyrelsen vil blive fremmet.

Det fremgår også, at Skattestyrelsen – i tilfælde, hvor Skattestyrelsen vurderer, at straffesagen skal stilles i bero på behandling af klagesagen – oplyser Skatteankestyrelsen om, på hvilket tidspunkt den strafferetlige forældelse indtræder.

Skatteankestyrelsen har i brevet af 5. februar 2020 oplyst, at Skatteankestyrelsen ikke har haft ressourcer til at fremme alle de sager, som Skatteforvaltningen ønskede fremmet på grund af overvejelser om at rejse en straffesag.

Skatteankestyrelsen og Skatteforvaltningen aftalte derfor i foråret 2019, at Skatteforvaltningen meddeler Skatteankestyrelsen, hvilke sager Skatteforvaltningen ønsker *særligt* prioriteret, for eksempel ved at oplyse, hvornår straffeansvaret forældes. Efter det oplyste mærker Skatteankestyrelsen disse sager i styrelsens ESDH-system i feltet 'Prioritering' med 'Fremme pga. straffesag'.

Umiddelbart må jeg derfor forstå, at den fremgangsmåde, som Skattestyrelsen har beskrevet i sit brev af 28. januar 2019, er blevet ændret eller suppleret af en aftale, som Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsen har indgået efterfølgende – i foråret 2019.

Ifølge Skattestyrelsens brev af 28. januar 2019 oplyser Skattestyrelsen i alle sager, hvor behandlingen af straffesagen er sat i bero, Skatteankestyrelsen om, på hvilket tidspunkt den strafferetlige forældelse

indtræder. Ifølge Skatteankestyrelsens brev af 5. februar 2020 oplyses Skatteankestyrelsen om tidspunktet for den strafferetlige forældelse i de sager, som Skattestyrelsen særligt ønsker fremmet.

Jeg har noteret mig, at Skattestyrelsen ikke i Skattestyrelsens brev af 2. juli 2019 til Borger- og Retssikkerhedschefen har oplyst om ændringer i aftalen mellem Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsen, idet der om videregivelse af oplysninger til Skatteankestyrelsen om straffesager henvises til Skattestyrelsens brev af 28. januar 2019.

Jeg beder på den baggrund Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsen om mere præcist at oplyse indholdet af den gældende aftale om Skattestyrelsens videregivelse af oplysninger til Skatteankestyrelsen i de omhandlede sager, herunder om Skatteankestyrelsen kun bliver orienteret om de tilfælde, hvor Skatteforvaltningen *særligt* har ønsket sagen prioriteret, eller om Skatteankestyrelsen bliver orienteret om samtlige påklagede materielle skattesager, hvor en tilhørende straffesag er sat i bero.

Jeg beder i den forbindelse Skatteankestyrelsen om at oplyse, om det kun er de sager, som Skattestyrelsen særligt har ønsket prioriteret, der fremmes.

3. Jeg beder desuden skattemyndighederne om at oplyse, om det i tilfælde, hvor der hos myndighederne både behandles en klage- og en straffesag, alene er hensynet til en evt. (nærtstående) strafferetlig forældelse, som kan føre til, at klagesagen søges fremmet, eller om myndighederne også inddrager andre kriterier i vurderingen heraf.

I forlængelse heraf beder jeg Skatteankestyrelsen om at oplyse, hvorledes Skatteankestyrelsen vurderer evt. anmodninger fra parter, som ønsker en sag fremmet med henvisning til en berosat straffesag hos Skatteforvaltningen.

4. Jeg beder også skattemyndighederne om at oplyse, i hvor mange tilfælde Skatteankestyrelsen i henholdsvis 2016, 2017, 2018 og 2019 har modtaget meddelelse om, at (nu) Skattestyrelsen har sat en straffesag i bero.

I det omfang det er muligt for Skatteankestyrelsen ved relativt få og enkle kommandoer maskinelt at beregne sagsbehandlingstiderne i de omhandlede materielle skattesager, beder jeg Skatteankestyrelsen om at oplyse, hvad den gennemsnitlige sagsbehandlingstid hos Skatteankestyrelsen har været i disse sager. Jeg beder endvidere Skatteankestyrelsen om at oplyse sagsbehandlingstiden i den sag, der har taget længst tid. I det omfang der kan udledes en normal sagsbehandlingstid i disse sager, ønsker jeg også denne oplyst.

Hvis Skatteankestyrelsen ikke ved få og enkle kommandoer kan trække disse oplysninger, beder jeg Skatteankestyrelsen om at sende mig en oversigt over de enkelte sager med oplysning om begyndelses- og afslutningstidspunkt, forudsat at sådanne oversigter kan produceres ved relativt få og enkle kommandoer.

Jeg beder desuden skattemyndighederne om at oplyse, hvor mange sager – hvor Skatteforvaltningen har sat behandlingen af en straffesag i bero – Skatteankestyrelsen pr. dags dato har under behandling.

Jeg bemærker, at jeg ikke har kendskab til søgefunktionerne i skattemyndighedernes journalsystemer. Hvis søgefunktionerne ikke gør det muligt at fremsøge de ønskede oplysninger, beder jeg skattemyn-

dighederne om at kontakte min medarbejder (...) med henblik på en drøftelse af, hvilke oplysninger der vil kunne findes frem via de eksisterende søgefunktioner.

5. I Skatteankestyrelsens brev af 5. februar 2020 har Skatteankestyrelsen skrevet, at Skatteankestyrelsen vil udarbejde en mere samlet procesbeskrivelse for behandlingen af sager, hvor der hos Skatteforvaltningen samtidig behandles en straffesag. Jeg beder om at modtage en kopi af procesvejledningen, når den foreligger.

Jeg beder om at modtage Skatteankestyrelsens og Skattestyrelsens udtalelser **inden 6 uger** fra datoen på dette brev. ”

Skatteankestyrelsen sendte den 6. maj 2020 Skatteankestyrelsens og Skattestyrelsens udtalelser om sagen.

Af Skattestyrelsens udtalelse af 1. april 2020 fremgår følgende:

”Folketingets Ombudsmand (FOB) har den 11. marts 2020 sendt nogle opfølgende spørgsmål til Skatteankestyrelsen om behandling af klagesager, hvor der samtidig er en straffesag hos Skattestyrelsen, som er stillet i bero på afgørelse i en klagesag.

Skatteankestyrelsen har bedt Skattestyrelsen om en udtalelse, som FOB har anmodet Skatteankestyrelsen om at sende videre til FOB sammen med Skatteankestyrelsens egen udtalelse.

FOBs opfølgende spørgsmål relaterer sig til Skatteankestyrelsens brev af 5. februar 2020 til FOB. Skattestyrelsen sendte bemærkninger til Skatteankestyrelsen, inden Skatteankestyrelsen svarede FOB 5. februar 2020.

De supplerende spørgsmål fra FOB, som involverer Skattestyrelsen, vedrører samarbejdet mellem Skattestyrelsen og Skatteankestyrelsen.

Skattestyrelsen har nedenfor besvaret de spørgsmål, der involverer Skattestyrelsen.

Spørgsmål fra FOB

FOB har i næstsidste afsnit i punkt 2 i sit brev af 11. marts 2020 bedt Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsen om ’mere præcist at oplyse indholdet af den gældende aftale om Skattestyrelsens videregivelse af oplysninger til Skatteankestyrelsen i de omhandlede sager, herunder om Skatteankestyrelsen kun bliver orienteret om de tilfælde, hvor Skatteforvaltningen *særligt* har ønsket sagen prioriteret, eller om Skatteankestyrelsen bliver orienteret om samtlige materielle skattesager, hvor en tilhørende straffesag er sat i bero. ’

Skattestyrelsens svar

Der er ikke nogen nedskrevet aftale mellem Skattestyrelsen og Skatteankestyrelsen på området. Det er Skattestyrelsens opfattelse, at der ikke er ændret noget i forhold til det tidligere oplyste om, at Skattestyrelsen i alle tilfælde orienterer Skatteankestyrelsen, når Skattestyrelsen stiller en straffesag i bero på en klagesag i Skatteankestyrelsen. Dette har været praksis i mange år.

Skattestyrelsen har yderligere, siden ultimo september 2018, orienteret Skatteankestyrelsen om, hvornår der tidligst indtræder strafferetlig forældelse i straffesager, som bliver stillet i bero.

Som tidligere oplyst til Borger- og Retssikkerhedschefen videregiver Skattestyrelsen således oplysning til Skatteankestyrelsen om, hvornår der tidligst indtræder strafferetlig forældelse i *alle* straffesager, der bliver stillet i bero og afventer udfaldet af behandlingen af en klagesag ved Skatteankestyrelsen.

På et operationelt samarbejds møde i april 2019 mellem Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsen tilkendegav Skatteankestyrelsen, at Skattestyrelsen *herudover* gerne måtte gøre opmærksom på sager, som Skattestyrelsens *særligt* ønskede at få fremmet behandlingen af i Skatteankestyrelsen.

Spørgsmål fra FOB

I punkt 3, første afsnit, i sit brev af 11. marts 2020 spørger FOB, '... om det i tilfælde, hvor der hos myndighederne både behandles en klage- og en straffesag, alene er hensynet til en evt. (nærtstående) strafferetlig forældelse, som kan føre til, at klagesagen søges fremmet, eller om myndighederne også inddrager andre kriterier i vurderingen heraf. '

Skattestyrelsens svar

De kriterier, som vedrører spørgsmålet om fremme eller berostillelse af en *straffesag*, er gengivet i afsnit A. C. 3.4.4 i Den juridiske vejledning. Straffesagsenheden i Skattestyrelsen anvender ikke andre kriterier end de, der er anført i Den juridiske vejledning. Kriterierne stammer oprindeligt fra TSS-cirkulære 1994-8 (cirkulære nr. 77 af 26. april 1994).

Det er Skatteankestyrelsen, der behandler spørgsmål om prioritering af *klagesager*.

Skattestyrelsen orienterer som anført ovenfor Skatteankestyrelsen om, hvornår der tidligst indtræder strafferetlig forældelse i *alle* straffesager, som bliver stillet i bero. Hvis klagesagen ikke er afgjort, inden der indtræder strafferetlig forældelse, har Skattestyrelsen mulighed for at sigte for at afbryde den strafferetlige forældelse. I sager, hvor der kan blive tale om frihedsstraf, kan Straffesagsenheden anmode politiet om at sigte for at afbryde den strafferetlige forældelse.

Spørgsmål fra FOB

FOB har i punkt 4, første afsnit, i sit brev af 11. marts 2020 bedt '... skattemyndighederne om at oplyse, i hvor mange tilfælde Skatteankestyrelsen i henholdsvis 2016, 2017, 2018 og 2019 har modtaget meddelelse om, at (nu) Skattestyrelsen har en straffesag i bero. '

Skattestyrelsens svar

Skattestyrelsen kan udsøge, hvor mange sager der hvert år er blevet stillet i bero for at afvente udfaldet af behandlingen af en klagesag ved Skatteankestyrelsen.

År	Antal straffesager, som Skattestyrelsen har stillet i bero ¹
2016	176

2017	158
2018	299
2019	368
I alt	1.001²

Note 1. Langt de fleste sager er registreret som 'Bero SANST', men enkelte sager er registreret som bero-stillet på afgørelse i en sag ved et skatteankenævn, Motorankenævnet, Landsskatteretten eller domstolene.

Note 2. Det bemærkes, at der i perioden i alt 'kun' er modtaget 846 sager, som har været påført en berotilstand. En straffesag kan tælle med mere end én gang i det samlede tal på 1.001 sager, hvilket skyldes, at berotilstanden 'ophæves', hvis der skal foretages sagsbehandlingsskridt, fx en sigtelse for at afbryde den strafferetlige forældelse, hvorefter sagen på ny stilles i bero. Juras Straffesagsenhed gennemførte i tre faser i 2018 en gennemgang af alle berostillede sager, ligesom der i slutningen af 2019 blev gennemført et projekt med henblik på at sigte i berostillede sager, der nærmede sig strafferetlig forældelse. Dette har givet flere berostillelser i 2018 og 2019 af de samme sager. En sag kan fx tælle med som stillet i bero i 2017 og igen i 2018 og i 2019. Der vil kun være sket orientering af Skatteankestyrelsen første gang, at straffesagen er stillet i bero. Det er ikke muligt uden en manuel gennemgang at udskille de sager, der tæller med mere end en gang.

Spørgsmål fra FOB

I punkt 4, fjerde afsnit, beder FOB '... skattemyndighederne om at oplyse, hvor mange sager – hvor Skatteforvaltningen har sat behandlingen af en straffesag i bero – Skatteankestyrelsen pr. dags dato har under behandling. '

Skattestyrelsens svar

Skattestyrelsen har pr. 26. marts 2020 registreret i alt 473 straffesager, der er berostillet på behandling af en klagesag ved Skatteankestyrelsen, et ankenævn eller på en civil skatte- og/eller afgiftssag ved domstolene.

440 af sagerne er berostillet med tilstanden 'Bero SANST'. En del af klagesagerne kan være afsluttet ved klageinstansen, uden at dette endnu er registreret hos Visiteringen i Skattestyrelsens straffesagsenhed.

Skattestyrelsen er ikke bekendt med, hvor mange sager, der er under behandling i Skatteankestyrelsen. "

Af Skatteankestyrelsens udtalelse af 6. maj 2020 fremgår følgende:

"Skatteankestyrelsen har den 11. marts 2020 modtaget Folketingets Ombudsmands anmodning om yderligere oplysninger. Endvidere har Folketingets Ombudsmand anmodet Skatteankestyrelsen om at indhente en udtalelse fra Skattestyrelsen. Skattestyrelsens udtalelse af 1. april 2020 er vedhæftet.

Ad. pkt. 2. Aftalen mellem Skattestyrelsen og Skatteankestyrelsen

Skatteforvaltningen (tidligere SKAT) har, som også nævnt i vores udtalelse af 5. februar 2020, igennem flere år meddelt Skatteankestyrelsen, hvis en sag ønskes fremmet på grund af overvejelser om at rejse en

straffesag. Skatteankestyrelsen har forstået det således, at denne meddelelse er givet i alle sager og ikke kun i nogle særligt prioriterede sager. Dette bekræftes også af Skattestyrelsen i deres udtalelse.

Da Skatteankestyrelsen ikke har haft ressourcer til at fremme alle disse sager, blev det aftalt, at tidspunktet for den strafferetlige forældelse blev meddelt Skatteankestyrelsen således, at Skatteankestyrelsen i sin prioritering kunne tage hensyn til dette.

I den vedlagte udtalelse fra Skattestyrelsen oplyser Skattestyrelsen, at de siden ultimo september 2018 har orienteret Skatteankestyrelsen om, hvornår der tidligst indtræder strafferetlig forældelse i straffesager, der bliver stillet i bero på Skatteankestyrelsens behandling. Det var imidlertid først efter mødet i april 2019, at Skatteankestyrelsen fik foretaget ændringer i styrelsens ESDH-system (WorkZone Client) således, at denne dato nemt kunne udsøges. Meddelelser om tidspunktet for den strafferetlige forældelses indtræden, der måtte være modtaget fra Skattestyrelsen i perioden ultimo september 2018 til april 2019, er efterfølgende registreret i det felt, der blev oprettet i ESDH-systemet.

Ad. pkt. 3. Andre hensyn end strafferetlig forældelse

Da det, som tidligere nævnt, af ressourcemæssige årsager har været vanskeligt at prioritere alle de sager, hvor der samtidig hos Skattestyrelsen behandles en straffesag, har tidspunktet for den strafferetlige forældelse været et af de kriterier, der har været inddraget i prioriteringen. Andre kriterier kan dog også blive inddraget – kriterier, som også anvendes i sager, hvor der ikke er en berostillet straffesag.

Hvis klageren eller dennes partsrepræsentant skulle ønske en sag fremmet med henvisning til en berosat straffesag hos Skattestyrelsen, vil et sådant ønske blive vurderet konkret og som udgangspunkt blive imødekommet. Det er dog naturligvis under forudsætning af, at styrelsen er enig i vurderingen af, at klagesagen bør fremmes forud for straffesagen.

Ad. punkt 4. Tal og sagsbehandlingstid (opgjort pr. 12. april 2020)

Skatteankestyrelsen har for sager oprettet i perioden 2016-2019 registreret følgende antal meddelelser om, at Skattestyrelsen har sat en straffesag i bero:

År	Antal
2016	186
2017	173
2018	145
2019	49

Det bemærkes, at det således ikke er tidspunktet for meddelelsens indgåelse, der fremgår af tabellen, men tidspunktet for den pågældende sags oprettelse. Meddelelser indgået i for eksempel 2019 kan derfor vedrøre sager oprettet i 2018, hvorfor de indgår i tallet for 2018.

I de tilfælde, hvor Skattestyrelsen alligevel ikke agter at gennemføre en straffesag, får Skatteankestyrelsen meddelelse herom, hvorefter markeringen i ESDH-systemet fjernes. Disse meddelelser fremgår derfor ikke af opgørelsen pr. 12. april 2020. Det samlede antal af meddelelser kan altså have været større, end tallene umiddelbart viser.

Omvendt kan en meddelelse fra Skattestyrelsen til Skatteankestyrelsen blive registreret på flere sager. En sag kan for eksempel vedrøre både en moms- og en skatteansættelse, hvorfor sagen i Skatteankestyrelsen er registreret som to sager, mens sagen hos Skattestyrelsen kun figurerer som én sag.

Den forskelligartede måde at opgøre antallet af meddelelser på i henholdsvis Skatteankestyrelsen og Skattestyrelsen, jf. Skattestyrelsens oplysning om deres opgørelsesmåde i udtalelsen af 1. april 2020, gør det således ikke muligt direkte at sammenligne Skattestyrelsens og Skatteankestyrelsens tal for hvor mange sager, der er givet meddelelse i.

I de sager, som er indgået efter den 1. januar 2016, og hvor Skatteankestyrelsen har modtaget meddelelse om, at Skattestyrelsen har sat en straffesag i bero, har den gennemsnitlige sagsbehandlingstid været 31,9 måneder (31,5 måneder rensat for bero).

Sagsbehandlingstiden i den sag, der har haft den længste sagsbehandlingstid, er 75,5 måneder.

Skatteankestyrelsen har pr. 17. april 2020 registreret 389 verserende sager, hvor Skattestyrelsen har sat en straffesag i bero. Som nævnt ovenfor kan den forskelligartede måde at opgøre antallet af meddelelser på forklare, at der er forskel på, hvor mange sager Skattestyrelsen henholdsvis Skatteankestyrelsen har registreret som værende under behandling. Endvidere har Skattestyrelsen i deres udtalelse nævnt, at der kan være klagesager, der er afsluttet i Skatteankestyrelsen, uden at dette endnu er registreret i Skattestyrelsen.

Ad. pkt. 5. Procesbeskrivelse

Skatteankestyrelsen er i anledning af nærværende henvendelse i gang med at udarbejde en egentlig procesbeskrivelse for behandlingen af sager, hvor der hos skatteforvaltningen samtidig behandles en straffesag. Den vil blive tilsendt Folketingets Ombudsmand forventeligt ultimo maj. ”

Den 28. maj 2020 skrev jeg følgende til Skattestyrelsen:

”1. Som svar på mine breve til Skatteankestyrelsen af 12. december 2019 og 11. marts 2020, som Skattestyrelsen har modtaget i kopi, har jeg modtaget Skatteankestyrelsens udtalelser af 5. februar og 6. maj 2020 og Skattestyrelsens udtalelse af 1. april 2020.

De modtagne svar giver mig anledning til at anmode Skattestyrelsen om yderligere oplysninger vedrørende den samlede tid, som en skatteyder kan komme til at vente på en stillingtagen til, om der skal rejses sigtelse i sager, hvor afgørelsen om skatteansættelsen er påklaget til Skatteankestyrelsen.

2. Af Den juridiske vejlednings afsnit A. C. 3.4.1 fremgår, at hvis en medarbejder i Skatteforvaltningen har grundlag for at formode, at en skatteyder har overtrådt told-, skatte- eller afgiftslovgivningen, skal medarbejderen sende sagen til vurdering hos Skattestyrelsens straffesagsenheder. Oversendelsen af sagen sker, efter at spørgsmålet om ændring af en skatteansættelse er behandlet, og der er truffet afgørelse herom. Det fremgår også, at skatteyderen som udgangspunkt skal orienteres om, at sagen efter klagefristens udløb vil blive oversendt til vurdering af et muligt strafansvar.

Jeg har fra Borger- og retssikkerhedschefen modtaget en kopi af Skattestyrelsens juridiske direktørs brev af 29. januar 2019 til Borger- og retssikkerhedschefen. Det fremgår heraf, at når en straffesag stilles i bero for at afvente behandling af en klagesag, sender Visiteringsenheden nu et brev til borgeren om, at Skattestyrelsens straffesagsenhed er blevet bedt om at vurdere, om der skal gøres et ansvar gældende for de forhold, der er beskrevet i afgørelsen. Det fremgår samme sted, at borgeren samtidig orienteres om, at sagen hos Skattestyrelsens straffesagsenhed er stillet i bero, indtil klagesagen er afgjort.

Jeg forstår det sådan, at en skatteyder som udgangspunkt modtager et brev om, at vedkommendes sag vil blive sendt til ansvarsvurdering hos Skattestyrelsens straffesagsenhed, i forbindelse med at der træffes afgørelse i første instans, og således her første gang orienteres om et muligt strafansvar. Hvis afgørelsen påklages, og Skattestyrelsen vurderer, at straffesagen ikke skal fremmes, modtager skatteyderen også et brev om, at straffesagsenhedens sag om ansvarsvurderingen er stillet i bero på klagesagen. Jeg beder Skattestyrelsen om at be- eller afkræfte denne forståelse.

3. Jeg beder også Skattestyrelsen om at oplyse mig om, hvilke sagsbehandlingsskridt Skattestyrelsen foretager, når den sag, som behandlingen af straffesagen har været sat i bero på, er afgjort, herunder om Skattestyrelsen underretter skatteyderen om, at behandlingen af straffesagen genoptages.

Jeg beder endvidere Skattestyrelsen om at oplyse, hvor lang tid der kan gå, fra den sag, som behandlingen af straffesagen har været sat i bero på, er afgjort, til Skattestyrelsen beslutter, om den pågældende skatteyder skal sigtes.

4. Jeg beder om at modtage Skattestyrelsens udtalelse **inden 4 uger** fra datoen på dette brev. ”

Skatteankestyrelsen skrev den 19. juni 2020 følgende:

”Under henvisning til Folketingets Ombudsmands brev af 28. maj 2020 fremsendes den procesbeskrivelse, der er udarbejdet for behandling af sager, hvor der hos Skatteforvaltningen samtidig er en straffesag.

Det er den første udgave af en samlet procesbeskrivelse for styrelsens behandling af sager, hvor der samtidig hos Skatteforvaltningen er en straffesag. Tanken er, at der efter implementeringen af procesbeskrivelsen løbende vil blive foretaget en opfølgning og evaluering, som vil kunne medføre ændringer i procesbeskrivelsen.

Hvis Folketingets Ombudsmand ønsker det, vil eventuelle nye udgaver af procesbeskrivelsen selvfølgelig blive fremsendt.

Beskrivelsen har været forelagt Skatteforvaltningen for at sikre, at beskrivelsen af Skatteforvaltningens rolle i processen er korrekt. ”

Af den vedlagte procesbeskrivelse dateret den 17. juni 2020 fremgår:

”Procesbeskrivelse – behandling af klagesager, hvor der hos Skatteforvaltningen samtidig behandles en straffesag

I nogle af de sager, der er påklaget til Skatteankestyrelsen, er der samtidig hos Skatteforvaltningen en straffesag om samme forhold.

Straffesager for hele Skatteforvaltningen bliver behandlet af Skattestyrelsens straffesagsenhed. Når der i procesbeskrivelsen står Skatteforvaltningen, dækker det over samtlige styrelser i Skatteforvaltningen, herunder også Skattestyrelsens straffesagsenhed.

Skatteankestyrelsen har to processer, der beskriver hvad der skal ske i disse tilfælde. Den ene proces beskriver, hvad der sker, hvis klagesagen fremmes og straffesagen stilles i bero, og den anden beskriver, hvad der sker hvis klagesagen stilles i bero, og straffesagen fremmes.

Ved vurderingen af hvilke sager, der skal fremmes, følger Skatteankestyrelsen den praksis, der er gengivet i Den Juridiske Vejledning afsnit A. C. 3.4.4. [henvisning til note: Se også FOB2003. 339 og TfS 2003, 853].

1. Processen når klagesagen fremmes og straffesagen stilles i bero Klagen indgives til Skatteankestyrelsen og klagesagen oprettes på normal vis.

Klageren får en kvittering for klagen og Skatteforvaltningen underrettes om klagen og anmodes om at indsende materiale på normal vis.

Underretning af Skatteforvaltningen sker til den styrelse, der har truffet afgørelse i den materielle sag til en af følgende postkasser:

Skattestyrelsen: sanstpost@sktst.dk

Motorstyrelsen: manklager@motorst.dk

Toldstyrelsen: jura@toldst.dk

Hvis Skatteforvaltningen vurderer sagen egnet som straffesag, og vil stille straffesagen i bero for at afvente klagesagens behandling, meddeler de dette til klageren og til Skatteankestyrelsen.

Skatteforvaltningens meddelelse om, at de ønsker en klagesag fremmet på grund af en straffesag, sker i et særskilt brev.

Skatteforvaltningen meddeler samtidig Skatteankestyrelsen, hvornår der tidligst indtræder strafferetlig forældelse i straffesager, som bliver stillet i bero.

Skatteankestyrelsen giver ikke Skatteforvaltningen særskilt besked, hvis klagesagen fremmes i overensstemmelse med det allerede meddelte fra Skatteforvaltningen. Hvis Skatteankestyrelsen undtagelsesvist ikke vil fremme klagesagen, gives besked til Skatteforvaltningen.

Besked til Skatteforvaltningen sker til den styrelse, der har truffet afgørelse i den materielle sag til en af følgende postkasser:

Skattestyrelsen: sanstpost@sktst.dk

Motorstyrelsen: manklager@motorst.dk

Toldstyrelsen: jura@toldst.dk

Når den kontorchef, der har ansvar for det pågældende sagsområde eller en af kontorchefen bemyndiget medarbejder har besluttet, at klagesagen fremmes, følges nedenstående procedure, således at Skatteankestyrelsen kan udsøge og fremme sagerne:

- I feltet 'Prioritering' i WorkZone Client vælges 'Fremme pga straffesag'. I ufordelte sager foretages denne registrering af Sagsadministrationen og i fordelte sager af sagsbehandleren.
- Datoen for forældelsens indtræden, anføres i feltet 'forældelse af strafansvar' i WorkZone Client. Registrering af datoen for forældelse foretages af Sagsadministrationen i ufordelte sager og af sagsbehandleren i fordelte sager.
- Der opsættes et dashboard i Workzone Client, der viser alle klagesager, hvor der samtidig er registreret en straffesag om samme forhold. Dashboardet anvendes i henholdsvis Sagsadministrationens og fagkontorenes løbende opfølgning på status på straffesagerne. Kontorchefen har et ansvar for, at der følges op på disse sager.

Den kontorchef, der har ansvar for det pågældende sagsområde eller en af kontorchefen bemyndiget medarbejder, fordeler sagerne og tager hensyn til, at disse sager er prioriterede.

Sagerne behandles herefter på normal vis, men skal af hensyn til klageren så vidt muligt igangsættes og behandles så hurtigt som muligt og i så god tid, at der kan træffes afgørelse i klagesagen inden udløbet af den strafferetlige forældelse.

Når sagsbehandlingen igangsættes, undersøger sagsbehandleren, om der i forhold det tidligere oplyste om den forventede sagsbehandlingstid, er behov for at underrette klageren eller repræsentanten om, hvornår sagen forventes afgjort. Er der behov for det, underretter sagsbehandleren klageren eller repræsentanten om denne nye forventede sagsbehandlingstid.

Når klagesagen er afsluttet, sendes afgørelsen på normal vis til klageren og dennes eventuelle repræsentant og til Skatteforvaltningen, der herefter kan igangsætte straffesagen.

Afgørelsen til Skatteforvaltningen sendes til den styrelse, der har truffet afgørelse i den materielle sag til en af følgende postkasser:

Skattestyrelsen: sanstpost@sktst.dk

Motorstyrelsen: manklager@motorst.dk

Toldstyrelsen: jura@toldst.dk

Skatteforvaltningen opgiver at gennemføre en straffesag

Hvis Skatteforvaltningen ikke længere mener, at der er basis for en straffesag, meddeler de dette til klageren og Skatteankestyrelsen.

De foretagne registreringer i WZC fjernes, og sagen er herefter ikke længere særligt prioriteret.

Hvis sagen allerede er fordelt til en sagsbehandler, er det sagsbehandleren, der fjerner registreringen. Da sagsbehandlingen dermed er i gang, fortsætter sagsbehandlingen på normal vis.

Hvis sagen ikke er fordelt til en sagsbehandler, er det Sagsadministration, der fjerner registreringen i WZC. Herefter er sagen ikke længere en del af den særligt prioriterede sagspulje, hvorfor den fordeles på normal vis.

Klageren ønsker en allerede prioriteret sag yderligere prioriteret

Hvis klageren eller dennes repræsentant ønsker at en sag, der allerede er prioriteret på baggrund af et ønske fra Skatteforvaltningen, fremmes yderligere med henvisning til den berosatte straffesag i Skatteforvaltningen, vurderer den kontorchef, der har ansvaret for den pågældende sag, eller en medarbejder som kontorchefen har bemyndiget hertil, det konkrete ønske, og meddeler klageren udfaldet heraf. Hvis det vælges at fremskynde sagen yderligere, sikrer den, der traf beslutningen om fremme, at dette sker.

2. Processen når klagesagen stilles i bero på straffesagen

...

Af Skattestyrelsens udtalelse af 24. juni 2020 fremgår bl.a. følgende:

”Folketingets Ombudsmand (FO) har den 28. maj 2020 anmodet Skattestyrelsen om besvarelse af en række opklarende spørgsmål om behandling af straffesager, der er stillet i bero på afgørelse i en klagesag hos Skatteankestyrelsen.

Disse spørgsmål relaterer sig til Skatteankestyrelsens brev af 6. maj 2020. Skatteankestyrelsens brev var vedhæftet Skattestyrelsens udtalelse af 1. april 2020.

Spørgsmål fra FO

Det er i ombudsmandens skrivelse under punkt 2, sidste afsnit anført:

’Jeg forstår det sådan, at en skatteyder som udgangspunkt modtager et brev om, at vedkommendes sag vil blive sendt til ansvarsvurdering hos Skattestyrelsens straffesagsenhed i forbindelse med, at der træffes afgørelse i første instans, og således her første gang orienteres om et muligt strafansvar. Hvis afgørelsen påklages, og Skattestyrelsen vurderer, at straffesagen ikke skal fremmes, modtager skatteyderen også et brev om, at straffesagsenhedens sag om ansvarsvurderingen er stillet i bero på klagesagen. Jeg beder Skattestyrelsen om at be- eller afkræfte denne forståelse.’

Skattestyrelsens svar

Det er korrekt, at en skatteyder som udgangspunkt modtager orientering i forbindelse med afgørelsen i den underliggende materielle skatte- eller afgiftssag, hvis det fagområde i Skattestyrelsen, der træffer afgørelse i sagen, påtænker at videresende sagen til vurdering af et eventuelt strafansvar. Dette er

beskrevet i Den juridiske vejledning afsnit A. C. 3.4.1. Det samme gælder, hvis det er Toldstyrelsen eller Motorstyrelsen, der træffer afgørelse i den underliggende materielle sag.

Hvis Skattestyrelsens straffesagsenhed vurderer, at behandling af straffesagen skal afvente udfaldet af en klage til Skatteankestyrelsen over den underliggende materielle afgørelse, orienterer Skattestyrelsens straffesagsenhed den pågældende skatteyder om, at straffesagen er stillet i bero på klagesagen.

Spørgsmål fra FO

I punkt 3, første afsnit, anfører FO:

'Jeg beder også Skattestyrelsen om at oplyse mig om, hvilke sagsbehandlingsskridt Skattestyrelsen foretager, når den sag, som behandlingen af straffesagen har været sat i bero på, er afgjort, herunder om Skattestyrelsen underretter skatteyderen om, at behandlingen af straffesagen genoptages.'

Skattestyrelsens svar

Klageren modtager afgørelsen i klagesagen direkte fra Skatteankestyrelsen. Skattestyrelsens straffesagsenhed (Visiteringen) modtager afgørelser i klagesager fra Skatteankestyrelsen via Skattestyrelsens enhed 'Klageproces', som er bindeled mellem Skattestyrelsen og Skatteankestyrelsen i alle klagesager på Skattestyrelsens område.

For så vidt angår afgørelser i klagesager på Motorstyrelsens og Toldstyrelsens områder modtager Skattestyrelsens straffesagsenhed (Visiteringen) afgørelser fra Skatteankestyrelsen via de to styrelser.

Visiteringen sørger for, at afgørelserne i klagesagerne bliver lagt på den relevante straffesag og sender et advis til den ansvarlige straffesagsenhed, der vurderer, om straffesagen skal behandles med det samme eller indgå i den almindelige portefølje af sager, der er klar til behandling. Skatteyderen bliver ikke særskilt underrettet om, at afgørelsen i klagesagen er modtaget af straffesagsenheden. Skatteyderen bliver orienteret, når straffesagsenheden sender en sigtelse / mødeindkaldelse eller orienterer om, at sagen er sendt videre til politiet. Skattestyrelsen vil overveje, om der er behov for at orientere skatteyderen særskilt, hvis behandling af straffesagen ikke er påbegyndt inden for nogle måneder.

Spørgsmål fra FO

I punkt 3, andet afsnit, anfører FO:

'Jeg beder endvidere Skattestyrelsen om at oplyse, hvor lang tid der kan gå, fra den sag, som behandlingen af straffesagen har været sat i bero på, er afgjort, til Skattestyrelsen beslutter, om den pågældende skatteyder skal sigtes.'

Skattestyrelsens svar

Skattestyrelsen har ikke data, der kan dokumentere hvor lang tid der går, fra der er truffet afgørelse i klagesagen, og til der bliver taget stilling til, om den pågældende skal sigtes.

Når den ansvarlige straffesagsenhed modtager besked om, at der er truffet afgørelse i klagesagen, indgår straffesagen i den almindelige prioritering. Det betyder således, at der ikke er fastsat en frist for, hvornår den konkrete sag skal være behandlet. Flertallet af sagerne behandles med det samme, og de resterende sager indgår i den almindelige portefølje af sager klar til behandling. Hvis sagen ikke behandles med det samme, kan der erfaringsmæssigt gå fra nogle måneder og op til et år, inden der bliver taget stilling til, om den pågældende skal sigtes.

Hvis ovenstående giver anledning til spørgsmål, står Skattestyrelsen naturligvis til rådighed. ”